

є) інститут інформаційних ресурсів [10, с. 38].

Наявність таких інститутів не виключає їх доповнення новими інститутами (банківської, службової таємниці й ін.).

Інформаційне право тісно переплітається з різними міжгалузевими комплексними інститутами: правом власності та його складовою – правом інтелектуальної власності; патентним правом на інтелектуальну промислову власність; авторським правом тощо.

Розглядаючи питання про місце інформаційного права в системі права, слід відмітити, що інформаційне право активно використовує основні положення теорії держави і права, взаємодіє з такими галузями, як конституційне, адміністративне, фінансове, кримінальне, цивільне, трудове право тощо [9, с. 27].

Отже, інформаційне право в юридичній науці є міжгалузеву комплексною дисципліною, об'єкт дослідження якої – це суспільні відносини, предметом яких є інформація. Значний вплив на інформаційне право як науку мають такі галузеві науки: конституційне, адміністративне, цивільне, трудове, кримінальне право. Окремі положення інформаційного права базуються на теоретичних засадах міжгалузевих інститутів законодавства та юридичної науки: господарського, підприємницького і комерційного права, права інтелектуальної власності тощо [10, с. 31].

Нині не лише в Україні, а й в усьому світі, питанням інформації і інформаційного права приділяють увагу фахівці різних галузей права. Стрімкі темпи розвитку інформаційних технологій сприяють також появі нових інформаційних напрямів дослідження у праві. Інформаційне право – це та галузь права, що стоїть на шляху свого стрімкого розвитку. Саме тому найактуальнішим завданням сучасної вітчизняної юридичної науки є розроблення конкретних інститутів інформаційного права.

Список використаних джерел:

1. Венгеров А. Б. Право и информация в условиях автоматизации управления. — М. : Юридическая литература, 1978. — 208 с.
2. Тихомиров Ю. А. Публичное право : [Учебник]. — М. : БЕК, 1995. — 496 с.
3. Баранов О. А. Інформаційне право України: стан, проблеми, перспективи: [підручник] / О. А. Баранов. — К. : Софт Прес, 2005. — 316 с.
4. Бачило И. Л. Информационное право. Роль и место в системе права Российской Федерации / И. Л. Бачило // Государство и право. — 2001. — № 2. — С. 14—18.
5. Коваленко Л. П. Інформаційне право в Україні / Л. П. Коваленко // Проблеми законності. — № 119. — 2012. — с. 148—156
6. Цимбалюк В. С. Основи інформаційного права України: [навч. посіб.] / В. С. Цимбалюк, В. Д. Гавловський, В. В. Грищенко та ін.; За ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного та П. В. Мельника. — К. : Знання, 2004. — 274 с.
7. Про інформацію: Закон України // Відомості Верховної Ради України. — № 48. — Ст. 650.
8. Кормич Б.А. Інформаційна безпека: організаційно-правові основи: [навч. посіб.] / Б.А.Кормич. — К.: Кондор, 2004. — 384 с.
9. Гавловський В.Д. Основи інформаційного права України: [навч. посіб.] / [В.С. Цимбалюк, В.В. Грищенко та ін.; за ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного та П.В. Мельника]. — К.: Знання, 2004. — 274 с.
10. Основи інформаційного права України : [навч. посіб.] / за ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного, П.В. Мельника. — К. : Знання, 2004. — 331 с.

Слухач магістратури ННІ №4
НАВС

Ремез Олена Леонідівна

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ, ЯК ЕЛЕМЕНТ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ

Останні кілька десятиріч поняття децентралізації є основним в Європі, воно також стало об'єднуючим щодо економічного розвитку регіонів у цій частині світу. Децентралізація як концепція набуває багатьох форм, зважаючи на історію країн, рівні розвитку, культури й підходи

до державного управління.

Однією з характерних рис розвитку сучасних демократично організованих суспільств є політична децентралізація, яка виявляється в здійсненні певної частини публічної влади самостійними від держави суб'єктами, не пов'язаними відносинами підпорядкування. Ступінь самостійності при цьому визначається тим, що вони належать або до органів державної влади суб'єктів федерації (в державах з федеративним устроєм), або до органів відносно самостійного виду публічної влади – місцевого самоврядування [1; с. 40].

Метою даної статті є аналіз процесу децентралізації публічної влади в Україні, зокрема становлення самоврядних країв, реформування окружної ланки управління та управління на рівні муніципалітетів. Під децентралізацією публічної влади розуміється перенесення частини компетенції від органів державної влади до органів самоврядування з метою раціоналізації та підвищення ефективності публічної влади загалом.

Осмислення процесу децентралізації в системі державного управління спирається на положення теорії та історії державного управління, наукові підходи до дослідження проблем децентралізації таких вітчизняних і зарубіжних учених, як: В.Б. Авер'янов, Г.В. Атаманчук, І.П. Бутко, В.М. Вакуленко, Т. Вюртенбергер, Я.Гонціаж, Д. Гібсон, Б. Гурне, Ж-Ф. Девемі, О.С. Ігнатенко, В.І. Кампо, В.М. Князев, А.А. Коваленко, В.В. Копейчиков, Д. Кохен, Л.М. Кравчук, А.В. Крусян, В.С. Куйбіда, Ж. Литвак, В.І. Луговий, П.І. Надолішній, І.Ф. Надольний.

Проблема децентралізації влади в Україні не є новою, проте залишається актуальною, оскільки за існуючої системи державотворення - управління занадто сконцентроване в центрі, не вистачає ресурсів і, відповідно, функціонування виконавчої влади на місцях є не досить динамічним, спостерігаються суперечності між місцевими органами влади, і, як результат – відчуженість людей від неї. З огляду на це потребує вдосконалення та приведення у відповідність з Конституцією України правове регулювання цих проблем. Насамперед це стосується розвитку місцевого самоврядування, стратегічного планування, і особливо бюджетної політики держави.

Стаття 140 змін до Конституції передбачає: «Міське самоврядування здійснюється територіальною громадою як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування шляхом самостійного регулювання суспільних справ місцевого значення та управління ними в межах Конституції і законів України». Реформа органів місцевого самоврядування передбачає об'єднання (укрупнення) територіальних громад. [2] Це здійснюється через те, що надмірна частина ресурсів у таких громадах і далі витрачатиметься на утримання управлінського апарату, а для реалізації серйозних проектів місцевого розвитку коштів не вистачатиме. І навіть наділення додатковими ресурсами переважної більшості наявних дрібних територіальних громад, їхньої спроможності не забезпечить. Тому реформа місцевого самоврядування, враховуючи позитивний як європейський, так і власний історичний досвід, передбачає обов'язкове об'єднання (укрупнення) територіальних громад. Вирішення проблеми децентралізації публічного управління виступає одним із основних завдань адміністративної реформи в Україні. Практика засвідчує, що процес нормативного врегулювання цього процесу просувається досить складно. Так, активне обговорення законопроекту № 2217-а про внесення змін до Конституції України щодо децентралізації влади, яке триває протягом останнього часу, має різні погляди - від схвалення й підтримки до жорсткої критики і намагання активної протидії. «Метою політики у сфері децентралізації є відхід від централізованої моделі управління в державі, забезпечення спроможності місцевого самоврядування та побудова ефективної системи територіальної організації влади в Україні, реалізація повною мірою положень Європейської хартії місцевого самоврядування, принципів субсидіарності, повсюдності і фінансової самодостатності місцевого самоврядування», наголошується в пояснювальній записці [3]. Або ще можна сказати, що реформа місцевого самоврядування є, передусім, забезпечення його спроможності самостійно, за рахунок власних ресурсів, вирішувати питання місцевого значення. Йдеться про наділення територіальних громад більшими ресурсами та про мобілізацію їхніх внутрішніх резервів.

Публічна влада виступає у двох формах – державна влада та міське самоврядування. Система публічної влади існує і функціонує за рахунок податків з населення та підприємств для

того, щоб діяти у суспільних інтересах. Проте, за наявних умов переходу України до демократії, механізм дії публічної влади потребує подальшого розвитку та вдосконалення.

Укрупнення території громад не може бути довільним, воно має свої логічні межі. Відстань від центру громади до її найдальшого населеного пункту має бути такою, щоб у екстрених випадках її не довше ніж за 30 хвилин могли подолати пожежна команда, швидка допомога, поліцейський патруль. Допомога, надана через більший проміжок часу, різко втрачає ефективність. Питання визначення меж нових, об'єднаних громад вирішуватиметься органами влади обласного рівня з урахуванням як об'єктивних критеріїв, так і думки громадян.

Якщо порівнювати законопроект про зміни до Конституції з чинною редакцією Основного закону, то перше, що впадає в очі, - це близькість обох текстів. Не більше ніж стилістично змінився перелік повноважень громади. Важливою відмінністю є те, що до матеріальної та фінансової бази місцевого самоврядування мають додати місцеві податки і збори. По суті, це конституційно закріпить бюджетну децентралізацію, яка вже і так діє в Україні з початку 2015 року. За даними міністерства фінансів, за перше півріччя цього року плани з наповнення місцевих бюджетів були перевиконані майже на 38 відсотків - на 12 мільярдів гривень. 31 січня 2015р року вступили в дію зміни до Податкового та Бюджетного кодексів, які уже розширили фінансові можливості місцевого самоврядування, а в майбутньому дозволяють зробити економічно самодостатніми та спроможними і нові об'єднані громади.

Для отримання ефективного результату у напрямку децентралізації, потрібно виробити нову управлінську психологію, спрямовану на оновлення адміністративної культури, формування готовності управлінського персоналу до прийняття рішень в умовах зростаючої свободи дій та підвищення особистої відповідальності з орієнтацією на служіння територіальній громаді. Тому, в перспективі, децентралізація публічного управління має здійснюватися в межах цілісного пакету політичних, економічних, соціальних реформ, спрямованих на перетворення України в сучасну європейську країну. Проведення реформи передбачає плідну співпрацю Президента України, Кабінету Міністрів України та Верховної Ради України з урахуванням інтересів місцевого самоврядування.

Список використаних джерел:

1. Становлення нової вітчизняної моделі державного управління / М. М. Іжі, С. К. Хаджирадєва. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2007. – 160 с.
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. //Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - ст. 140.
3. Проект Закону про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) Електронний ресурс [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.
4. Суть реформи органів місцевого самоврядування (децентралізації) Електронний ресурс [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://icps.com.ua/assets/uploads/images/files/verstka_decentralizaciya.pdf.

Курсант 3-го курсу ННІ №1 НАВС

Сасаця Катерина Варганівна

ПРАВОВИЙ НІГІЛІЗМ І ПРАВОВИЙ ІДЕАЛІЗМ ЯК ПРОТИЛЕЖНІ ВІДХИЛЕННЯ ПРАВОВОЇ СВІДОМОСТІ

Специфічними формами правової культури є правовий нігілізм і правовий ідеалізм. Ці правові феномени на сьогодні мало досліджені.

Правовий нігілізм - різновид правової культури, який ґрунтується на свідомому негативному ставленні певного суб'єкта до права та, відповідно, на запереченні, зокрема, позитивного значення впливу права на суспільні відносини. При цьому правовий нігілізм - це негативне ставлення ні до конкретної форми прояву правової реальності, ні до окремого правового інституту тощо, а системне й усебічне свідоме неприйняття самої ідеї існування права.